

Innspill fra Norges Handikapforbund (NHF) vedrørende DIBK sine forslag til arbeid med forenklinger i TEK 10

NHF hadde ikke anledning til å delta på innspillmøte den 25. mars, men gir herved skriftlig innspill slik det er gitt anledning til med frist 10. april 2015.

Statsråd Sanner påpekte i sitt møteinnlegg at det var nødvendig med forenklinger i regelverket som kan føre til økt produktivitet. Han nevnte at det måtte bli mindre muligheter for tidstyver som gjentatte innsigelser og planprosessene må effektueres med færre omkamper. **NHF** er tilfreds med at Sanner i sitt innlegg sier det i forrige runde er funnet gode løsninger på det som omhandler tilgjengelighet. Vi oppfatter statsråden dithen at man nå ønsker å se på andre forhold som kan lede til produktivitetsøkning. **NHF** er enig med Sanner i at veien å gå for å oppnå reduserte kostnader må være å øke produktiviteten. Dette må ikke gjøres på bekostning av kvalitet, ei heller på bekostning av brukbarhet og tilgjengelighet som norske myndigheter har forpliktet seg til å ivareta ved å ratifisere FN-konvensjonen for mennesker med nedsatt funksjonsevne (CRPD).

Med henvisning til direktoratets punkter med forslag til forenkling og forbedring, tar vi fram tre punkter **NHF** kan bifalle helt eller delvis, i prioritert rekkefølge:

Utvikling av verktøy for forenkling

Direktoratet bør bidra til at det utvikles digitale verktøy for å forenkle beregninger og tilgang til informasjon, eksempelvis utvikling av beregningsverktøy for grad av utnyttning, eller verktøy som sorterer ut aktuelle krav i forskrift og veiledning tilpasset det konkrete byggeprosjekt.

Opprydding og forenkling av bestemmelser i kapittel 8-15

Målet med en slik opprydding må være å sikre en tydeligere sammenheng mellom de ulike overordnede mål, funksjonskrav og ytelser. Resultatet bør bli en mer brukervennlig forskrift med veiledning som:

- blir enklere å forstå og etterleve
- gir bedre etterprøvbarehet

TEK 10 Kapittel 6 Beregnings- og måleregler

Direktoratet kan vurdere å innføre standardiserte avrundingsregler for alle tallfestede krav, for å unngå konflikt om nøyaktighet ved oppfyllelse av krav. **NHF** mener da at kritiske mål som plassbehov for rullestol må sikres ved at målet enten angis i meter og med to desimaler, subsidiært at det angis i millimeter.

NHF motsetter seg ytterligere nedringing av personer med funksjonsnedsettelse

Stadige forslag med følge at situasjonen blir vanskeligere for personer som bruker rullestol, er også et angrep på funksjonshemmedes rett til å ha et selvstendig og likeverdig liv. På tross av at Sanner mener man har funnet gode løsninger for tilgjengelighet, signaliserer DIBK å vurdere ytterligere nedjusteringer. **NHF** vil på det sterkeste protestere på dette. Hvis direktoratet går inn på premissene til noen få aktører boligbransjen og godtar deres polemikk om at behov hos personer med funksjonsnedsettelse er prisdrivende i markedet, er det meget betenkelig og alvorlig.

Stigning 1:20 har vært hovedregel i 30 år

Det er viktig å være oppmerksom på at stigning 1:20 ikke ble innført med TEK 10. Helt siden midten av 1980-tallet (Veiledning til byggeforskrift 1987) har stigningsforhold 1:20 vært hovedregel som brukbart for personer som benytter rullestol. I 2014 gjennomførte DIBK er høringsrunde med påfølgende forskriftsendring for stigning i boligområder. Begrunnelsen for dette var at det var viktig å kunne benytte områder med brattere stigning til boligformål. **NHF** var sterkt i mot at stigningsforhold for bolig skulle endres fra 1:20 til 1:15. Dette gjør at hverdagen blir vanskeligere og mer slitsom for mange funksjonshemmede. Hvis det er viktig for direktoratet å «harmonisere» stigningskravene, må man heller tilbakeføre forrige endring, slik at 1:20 fortsatt er hovedregel, slik det har vært i 30 år.

Superenkel forskning?

Da stigningskravet ble endret for boligområde brukte direktoratet et forskningsprosjekt uten representativ populasjon og med en tvilsom metode for måling av evne til å kjøre stigning som grunnlag for sine vurderinger. Metoden som ble brukt var at testpersonene kjørte opp en rampelengde på 12 m, så snudde de og trillet ned igjen, før de igjen begynte på en ny tur opp rampen. Så ble enkelt-etappenes lengder lagt sammen. Tabellen som ble laget viser at for stigning 1:15 varierer angitte lengder mellom 60 m og 20 m. Det blir helt feil å hevde at en person har greid å kjøre disse lengdene når det angitte lengdemål faktisk er summen av enkelt-etapper. Intervallkjøring, med hvile, gir ikke belegg for å hevde at personer har greid å kjøre x antall meter opp en rampe.

Krav i ISO-standard

NHF mener det er viktig å se hva **ISO 21542:2011** sier om stigninger for atkomst og ramper. Her er stigningene gradert i forhold til høydeforskjell og da angitt med maks lengde på stigning mellom hvert hvilerepos. Her er kravene strengere enn hva vi har i TEK 10. For stigning 1:20 angis maks høydeforskjell mellom hvilereposer til 500 mm. Til sammenlikning krever vår byggeforskrift 0,6 m. For stigning 1:15 angis i ISO-standardens maks høydeforskjell til 315mm. **NHF** mener at hvis direktoratet ønsker å endre stigningskravet også for allmenne omgivelser til 1:15, bør følgelig nåværende krav om hvilerepos for hver 0,6 m høydeforskjell endres slik at det blir krav om hvilerepos for hver 0,3 m høydeforskjell. Følgende av dette ville ikke bli verken spare arealer eller kostnader. Forslag om å endre stigningsforholdene må derfor forkastes.

Ang kap 1 Fellesbestemmelser i TEK 10

Regelverket for studentboliger gjennomgikk en betydelig lemping i 2013. Denne endringen medførte at kun 20 % av hybler for studenter behøver å være tilgjengelig for personer med funksjonsnedsettelse. **NHF** mener at eventuelle forenklinger for særskilte bygg og tiltak må ligge på saksbehandlingen, og ikke ved at det innføres ytterligere innskrenkninger på funksjonshemmedes muligheter til å leve et likeverdig og selvstendig liv i samfunnet.

Angående kap 12 i TEK 10

Prinsippet om universell utforming skal ligge fast står det opplyst om. **NHF** mener at direktoratet ikke uten videre kan omdefinere hvem som skal høre inn under den verdige gruppe som skal kunne nyttiggjøre seg av et universelt utformet samfunn. Ved å endre forutsetninger vil flere grupper funksjonshemmede stenges ute fra felleskapets sfære. Her kan ikke direktoratet støtte seg til forenklet forskning eller til kommersielle interesser som kun tenker enda større inntjening.

NHF ønsker en vedvarende dialog med direktoratet rundt temaet tilgjengelighet og universell utforming. Siden dette er forhold som gjør livet levelig eller ikke for mange personer med funksjonsnedsettelse, ber vi om at funksjonshemmedes organisasjoner konsulteres underveis i prosessen – ikke bare i avsluttende høring.

Vi ser fram til et samarbeid med godt klima og håper å møte gode holdninger til funksjonshemmedes menneskerettigheter i arbeidets framdrift.

Vennlig hilsen

Arne Lein
Forbundsleder